

מִזִּזְוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ : כֹּה לְמַעַן
 יִרְבוּ יְמִיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאֲבֹתֵיכֶם לֵאמֹר
 לָהֶם בְּיָמֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ : ס
 שְׁבִיעִי וּמִפְּטִיר כִּבּוּ כִּי אִם־שָׁמַר תִּשְׁמְרוּן
 אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנֹכִי
 מִצְוֶה אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹתָהּ לֹא־הִכָּה אֶת־
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לִלְכֹת בְּכָל־דַּרְכֵי
 וְלִדְבָקָה־בוֹ : כִּי וְהוֹרִישׁ יְהוָה אֶת־
 כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיכֶם
 וַיִּרְשֶׁתֶם גּוֹיִם גְּדֹלִים וְעַצְמִים מִכֶּם :
 כִּי כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף־
 רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם יִהְיֶה מִן־הַמְדַבֵּר

ובתרעה: כא בדיל דיסגון
 וימיכון וימי בניכון על
 ארעא די קינים יי
 לאבתכון למתן להון
 פימי שמאי על ארעא :
 כב ארי אם מסר תמרון
 ית כל תפקידתא תדא
 די אגא מפקד יתכון
 למעפדה למרחם ית יי
 אלהכון קמתה בכל ארתי
 דת קין קד מוהי
 ולא תקרא דחלמיה :
 כג ויתרד יי ית כל
 עממיא הא לין מן
 קדמיכון ומיתתון עממין
 רדריבין ומקיפין מנכון :
 כד כל אתרא די תדרוך
 פרסת רגלכון ביה דלכון
 יהא מן מדברא ולבנן מן

תרא למן ירבו ימיכם ברכות ה טו עכ
 קה יומא יא קיושין לר מרח
 קי מלני קל אר נשע ה' סוכנין ל' כמי
 פעמי על ארין עם קורה עמר טו : אכס
 חת ה' אכסיה כפומי קיא :

רשי

שפתי חכמים

משה שהבן יודע לדבר למדו תורה לכו לכו משה שיהא זה
 למוד וכדורו מכלן אמרו כשהתקין מתהלך לדבר חכמי מסיח
 עמו בשלון הקדש וממלו תורה ואם לא עשה לא כרי הוא
 כאלו קורבו ש' ולמדתם אותם את בניכם מ לדבר כס וגו' :
 (כא) למען ירבו ימיכם וימי בניכם. אם עשיתם כן
 ירבו ואם לאו לא ירבו שדברי תורה נדרשין מכלל לאו הן
 ומכלל הן לאו : לתת להם (שס) לתת לכם חין כתיב כאן
 קלא לתת להם מכלן מיניו למדים תחית המתי' מן התורה :
 בתלמודו שלא ישתנה : ללכת בכל דרכיו. הוא רחוס
 ואתה תהא רחוס הוא גיומל הסדים ואתה גיומל חסדים : ולדבקה בו. אפטר לומר כן והלא אש אוכלה הוא אלא
 הדבק בתלמידים מ וכחכמים ומעלה את עליך כללו נדבקה בו : (כג) והורישו ה' : עשיתם מה שעליכם הוא אף חני

וגו' וכל המשפ' אהיו מיירי בגלותם ל"כ נהזו שאלמר באהוביה
 למען ירבו וגומר על האדם וגו' יל שפסו לכן ומאריכו ימים
 סס: מ דה"ל לכתוב קרא ולמדתם את בניכם ללמוד עם לדבר עם
 ל' ב: שהעמים עומים יקומו וישבו כס' ספי' דא"ל ולדבקה בו מה
 הוא כחוס סף חמה חמס רחוס דהא כתיב ללכת בכל דרכיו
 וירש' עם הוא רחוס וכו' אלא ע"כ לדרשא אמריה הוא
 דאחא כדפריש' וכו' וכו' יתוכן מה שמקשים למע לא פיש' לעיל
 כפסוק וכו מדבק וגם כס' רחוס כפסוק וכו מדבקן ודו"ק: ק: ע אף כסן
 פירוש

רמב"ן

ובשם אלהיה' לא תזכירו ולא תשבעו ולא תעבדו ולא תאמר
 להם כי אם אב' אלהיכם חבבכם כאשר עשית' עד דיום הזה א"ת
 היא אחרת כואורות ע"ג שלא הפרד מחשבתו כן השם אל
 אלהי אחרים ולא יתשוב שיהיה ע"ג שוב עיקר אלא הכל אפס
 ואין והנהגות כמו שאמר עוד ואתו העבודו ויחבבן והכוונה
 להוהיר שלא יעבוד השם ויולמו אלא לה' לבדו יעבוד כלבו
 ובמעשיו. ויחבן שתכלול הדבקה למטר שיהיה זוכה השם
 ואתהו תמיד לא הפרד מחשבתך למט כלבתיך בדרך ובשכרך
 ובקייך עד שיהיו דבריו ואל אדם שפיו ובכשניו ולבו אינו
 עמהם אבל הוא לפני ה' ויחבן באנשי הסעלה הואת שתהיה

שתשובו ותארכו ימי' בה שלום ויחבן בדרך הפשע שבא להסוף
 בכאן לדבר עם כי שם ציה ורברת איהם במ כשבתך בביתך
 וכאן אמר שנלמד אותם את בניו עד שיהודו בה בניכם בכל
 שנה וכן הוסיף בכאן ולמדתם אותם כי שוננתם שישפר להם
 השעות וכאן עד שילמדו אותם וידעו ויבינו אותם ובשפיהם
 לדבר עמך בכל עולמות ואת הוסיף כאן כי שם השמים על הארץ
 שהיא לזרור דורים או הם השמים והארץ הראשונים ויסי עלם
 והפשוט יבין : (כב) ולדבקה בו. אמר ר"א בסוף. והיא סוד
 גדול ואין הסוד פשוט הדקים תהא אולי יאמר לאתה את ה'
 ללכת בכל דרכיו עד שתהיו רחוסים לדבקה בו בסוף יא' ביהושע

אור החיים

כלי יקר

ובאחרים זכרונו לברכה אמרו עליו על כן כלבא וגו' :
 לכוונתם כדו שיהיה מהאמר וכתבתם הוור נה קודם מאמר
 וכתבתם לו' ששכר וכתבתם ירבו ימיכם והוא מחמדם ז"ל

למען ירבו ימיכם וימי בניכם על הארצה. כנס' ברכות אמר לו' י'
 יענו ל' א"כ כתי' ככל מה הכתב נ' למען ירבו ימיכם וימי
 בניכם על האדם' משמע אכל כחול' לכן לא חמל' י' הם מקדימין
 למעו ירבו ואילו שנתכונן להסמיך מהאמר למען ירבו למאמר